

MYRS 25.02.2025 § 69

PPL/27/04.03.01/2025

Asian esittely

Vastuuviranomainen: Pohjois-Pohjanmaan liitto

Tavoiteohjelma: Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Toimintalinja ja hallinnonala: TL 1/OKM

Erityistavoite: 1.1

Hakemusnumerot: 405723, 405739 ja 405740

Hakija: Oulun Ammattikorkeakoulu Oy

Osahakijat: Oulun Yliopisto, Koulutuskuntayhtymä OSAO

Toteutusaika: 1.4.2025 – 31.3.2027

Toteuttamisalue: Pohjois-Pohjanmaa

Hankekuvaus (tarve, tavoitteet, toimenpiteet):

Arctic AI-botti -hankkeen tavoitteena on vahvistaa koulutus- ja tutkimusorganisaatioiden sekä alueen yritysten ja julkisten organisaatioiden kyvykkyyttä tekoälyagenttien ja -bottien kehittämisessä ja hyödyntämisessä. Hankkeessa tuetaan osaamisen kasvattamista ja teknologian integrointia siten, että se vastaa elinkeinoelämän ja julkisen sektorin muuttuviin tarpeisiin. Tämä parantaa organisaatioiden tuottavuutta, luo uusia liiketoimintamahdollisuuksia ja edistää alueen kilpailukykyä. Hankkeen avulla luodaan myös edellytykset tekoälyn hyödyntämisen pitkäjänteiselle kehittämiselle sekä tutkimus- ja kehitystyölle kansallisella ja kansainvälisellä tasolla.

Hankkeen alkuvaiheessa kartoitetaan tekoälybottien ja -agenttien parhaat käytännöt, teknologiat ja menetelmät. Samalla arvioidaan mukana olevien organisaatioiden kehitystarpeet ja laaditaan vaatimusmäärittelyt pilottiprojekteille ja demoille. Toisessa vaiheessa keskitytään käytännön toteutuksiin, joissa kehitetään neljä tekoälybotin prototyyppiä eri käyttötarkoituksiin. Näistä kaksi toteutetaan Low Code -menetelmällä helpompiin integraatioihin, ja kaksi vaativampia tehtäviä varten, hyödyntäen syvällistä ohjelmointiosaamista. Nämä ratkaisut valmistuvat avoimiksi ja julkisesti hyödynnettäviksi, mahdollistaen jatkokehityksen ja laajemman hyödyntämisen.

Tulosten levittämiseen panostetaan hankkeen loppuvaiheessa järjestämällä seminaareja, työpajoja ja koulutuksia, joissa jaetaan hankkeen aikana syntynyttä tietoa ja osaamista. Tapahtumat ovat avoimia alueen yrityksille, julkisille organisaatioille sekä yrittäjyydestä ja tekoälyn hyödyntämisestä kiinnostuneille henkilöille. Lisäksi hankkeessa julkaistaan kuusi artikkelia tekoälybottien soveltuvuudesta liiketoiminnan kehittämiseen eri aloilla. Näin hanke edistää uusien innovaatioiden ja startupien syntyä.

Toimenpiteet:

TP1 – AI agentti ja botti teknologian kartoitus ja seuranta

Selvitetään parhaat käytänteet, yhteistyömahdollisuudet, saatavilla olevat teknologiat ja menetelmät, jotka soveltuvat hankkeen tarpeisiin. Työpakettiin liittyviä sisältöjä ovat mm. - Tietoturva ja lainsäädännön vaatimukset (AI act, Cyber Resilience Act ja GDPR). Kussakin toteuttajaorganisaatiossa selvitetään tekoälypalveluiden käyttöön liittyvät henkilökunnan kehittämistarpeet.

Laaditaan työpakettia 2 varten vaatimusmäärittely, projektisuunnitelma, aikataulus ja tarkempi sisältö demojen ja toteutusten tekemiseksi.

OSAO:

1. Hankeyhteistyökartoitus OSAOn muiden hankkeiden (Digikyvykäs kampus -kokonaisuus, strategiarahahankkeet, OTE- hanke, AITO, Uula)) ja Pinja- pääkäyttäjän kanssa
2. Oman datan määrittely, koostaminen ja saatavuus. Datan läpinäkyvyyden ja eettisen käytön selvittäminen. Hyödynnetään päättyneen OA- Ammatillisen koulutuksen oppimisanalytiikan kehittäminen -hankkeen tuloksia.
3. Yhteistyössä OSAOn IT:n ja tietosuojavastaavan kanssa suunnitellaan ja varmistetaan kyberturvallisuus ja tietoturva sekä tietosuoja: CRA (Cyber Resilience Act) ja muut tietoturvaan liittyvät valmiudet.
4. TP2:ta varten tehtävä vaatimusmäärittely ja projektisuunnitelma AI-botin toteuttamiseksi
5. Integrointisuunnitelma OSAOn olemassa oleviin tieto- ja käyttöjärjestelmiin (HOKS-prosessi, Pinja. Primus...)
6. Rajapintojen kartoittaminen ja tarkastelu toisessa hankkeessa pilotoitavan opiskelijan ohjausbotin kanssa.

Oulun yliopisto - osatoteuttaja ja Oulun yliopiston tarpeiden kartoitus:

1. Yritysyhteistyö: nykytilan kartoitus ja tarpeet, AI-bottien mahdollisuudet eri toimialojen yrityksissä
2. AI-bottien vaatimusmäärittelyt: tietoturvat, eettiset toimintamallit, tekijänoikeudet ja tekniset valmiudet (mm. rajapinnat)
3. Tulevien tekniikoiden haltuunotto: kartoitus tekniikan kehitymisestä sekä mallien päivittäminen tekoälyn kehittämisen myötä
4. Kv-yhteistyö mahdollisuudet

TP2 – Demot ja toteutukset

Tässä työpaketissa kehitetään prototyyppkejä ja pilottiprojekteja, joiden avulla testataan ja arvioidaan tekoälybotin toimivuutta käytännössä. Samalla todennetaan syntynyt osaaminen ja AI-agenttien ja bottien hyöty käytännössä.

Hankkeessa valmistellaan 4 kpl eri tarpeisiin käytettävää ratkaisua,

- 2 bottia niin sanotulla Low Code -menetelmällä helpompiin integraatioihin ja suoraviivaisempiin tehtäviin

- 2 bottia organisaation dataan perustuvaan spesifimpään tehtävään, jotka vaativat syvällisempää osaamista ohjelmoinnista ja botin rakentamisesta.

Hankkeessa valmistuvat botit tulevat julkiseen käyttöön ja avoimiksi esimerkeiksi jatkokehityshankkeita varten.

TP3 – Tulosten levittäminen

Järjestetään seminaareja, työpajoja ja koulutuksia, jotka edistävät tekoälybotin kehitystä ja käyttöönottoa alueella. Tapahtumat ja työpajat ovat julkisia ja suunnattu yrityksille ja julkisille organisaatioille, jotka ovat aiheesta kiinnostuneita, sekä tekoälyn hyödyntämiseen liittyvästä yrittäjyydestä kiinnostuneille henkilöille.

Vähintään kuusi AI-bottien käytön hyödyntämiseen liittyvää julkista työpajaa / tapahtumaa yhteistyössä BusinessOulun ja muiden kehittäjätoimijoiden kanssa.

Julkaisut: Hankkeen aikana valmistellaan ja julkaistaan aiheeseen liittyviä julkaisuja 6 kpl AI bottien käytön soveltuvuudesta yritysten eri liiketoiminta-alueiden kehittämiseen.

Lähdekoodi on käytettävissä lähdekoodina jatkokehityshankkeille.

TP4 – Hallinto ja viestintä

Hankepartnerit toteuttavat hankkeen vaatimaa hallintoa ja raportointia, tekevät tarvittavat viestintäsuunnitelmat sekä toimivat niiden mukaisesti. Hankekonsortio kokoontuu säännöllisesti yhteisiin tapaamisiin, jotka yhteisten työskentelyalustojen lisäksi varmistavat partnereiden välisen tiedonkulun.

Kokonaiskustannusarvio (€):

Palkkakustannukset: 465 247

Välilliset kustannukset: 186 098

Kustannukset yhteensä: 651 345

Kokonaisrahoitus suunnitelma (€):

Haettu EAKR- ja valtion rahoitus: 521 075

Muu julkinen rahoitus: 65 136

Kuntarahoitus: 65 134

Rahoitus yhteensä: 651 345

Hankearvointi, pisteet: 32/52

Maakuntaohjelman toimintalinja: KT 3 B

Valmistelija: Jarkko Kärkimaa 050 520 6670

Esitys

Pohjois-Pohjanmaan liitto esittää:

Maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristö puoltaa hanketta rahoitettavaksi Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelmasta.

MYR:lle esitetään, että se antaa hankkeesta myönteisen lausunnon.

Päätösesityksen perustelut:

Hanke tukee Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027-ohjelmaa toimintalinjan ”Innovatiivinen Suomi” ja erityistavoitteen 1.1 ”Tutkimus- ja innovaatiovalmiuksien ja kehittyneiden teknologioiden käyttöönoton parantaminen” osalta.

Hankkeen toimenpiteiden myötä mukana olevat koulutusorganisaatiot saavat hyvät valmiudet jakaa osaamista alueen yrityksille ja muille toimijoille tekoälybottien käytöstä. Tämä mahdollistaa alueen yritysten ja organisaatioiden tekoälyyn liittyvien kyvykkyyksien kehittämisen erityisesti agenttien ja bottien osalta ja siten mahdollistetaan niiden tuottavuuden kasvu sekä uuden liiketoiminnan kehittyminen.

Hanke on Pohjois-Pohjanmaan maakuntaohjelman 2022–2025 mukainen erityisesti kehittämisteeman 3 (Yrittävä ja uudistuva Pohjois-Pohjanmaa) ja painopisteen B (Muutoskyvykkyyden vahvistaminen yrittäjyydessä ja elinkeinoelämässä) osalta. Hanke on myös Pohjois-Pohjanmaan älykkään erikoistumisen mukainen tukien digitaalisten palvelujen kehittämisen kautta alueen yritysten markkinointia ja kasvua.

Päätös

Päätösesitys hyväksyttiin.

Tiina Rajala jääväsi itsensä ja poistui kokouksesta asian käsittelyn ajaksi.